

ที่ รส 0603/05733

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี กท 10400

7 สิงหาคม 2543

เรื่อง หรือเกี่ยวกับกองทุนเงินสะสมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ 1110/3082 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2543

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ
เรียกหรือรับเงินประกันการทำงาน หรือเงินประกันความเสียหายในการทำงานของ
ลูกจ้าง ลงวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้หารือกรณีสหกรณ์ต่าง ๆ หักค่าจ้าง ณ ที่จ่าย
นำเข้าบัญชีเงินสะสมพนักงานเป็นรายบุคคลตามระเบียบสหกรณ์ขัดกับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน
พ.ศ. 2541 มาตรา 76 (5) หรือไม่ และขอทราบความหมายของกองทุนเงินสะสมพร้อมทั้งลักษณะและ
ขอบเขตการดำเนินงานของกองทุนเงินสะสม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพิจารณาแล้วเห็นว่า กองทุนเงินสะสมตาม
พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 76 (5) เป็นโครงการเงินสะสมในลักษณะของการ
ออมทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการแก่ลูกจ้างเมื่อออกจากงาน เกษียณอายุ ทูพพลภาพ และ
เสียชีวิต เพื่อจะได้มีเงินทุนเลี้ยงชีพและมีให้ครอบครัวต้องลำบาก โครงการดังกล่าวเกิดจากการตกลงกันใน
สถานประกอบกิจการระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างด้วยความสมัครใจ การเป็นสมาชิกหรือการลาออกจาก
โครงการเป็นเรื่องของความสมัครใจ ไม่ใช่เกิดจากการบังคับตามบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งลักษณะของ
กองทุนเงินสะสมอาจเกิดจากเงินสะสมของลูกจ้างแต่ฝ่ายเดียวหรือนายจ้างจ่ายเงินสมทบให้อีกส่วนหนึ่ง
ด้วยก็ได้ โดยเมื่อถึงกำหนดการจ่ายค่าจ้างในแต่ละเดือนนายจ้างจะหักค่าจ้างของลูกจ้างสะสมเป็นกองทุนเงิน
สะสมสำหรับ รูปแบบโครงสร้างการบริหาร และเงื่อนไขของกองทุนเงินสะสม ตลอดจนหลักเกณฑ์และ
วิธีการเก็บและจ่ายเงินกองทุนเงินสะสมเป็นเรื่องที่สถานประกอบกิจการแต่ละแห่งจะกำหนดตามที่

นายจ้างและลูกจ้างได้ตกลงกัน ซึ่งจะผูกพันเฉพาะ ลูกจ้างซึ่งเป็นสมาชิกโครงการเท่านั้น อย่างไรก็ตาม กรณีนายจ้างจะหัก

/ค่าจ้าง...

ค่าจ้างลูกจ้างเพื่อสะสมตามข้อตกลงเกี่ยวกับกองทุนเงินสะสม นายจ้างต้องจัดให้มีข้อตกลงกับลูกจ้างไว้ อย่างชัดเจนเป็นการเฉพาะตามมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ส่วนเงินประกันนั้นเป็นเงินที่ นายจ้างเรียกหรือรับจากลูกจ้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกันการทำงานของลูกจ้างหรือประกันความ เสียหายในการทำงานที่ลูกจ้างได้ก่อให้เกิดขึ้น ซึ่งนายจ้างจะเรียกหรือรับเงินประกันจากลูกจ้างได้ต้อง เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 10 ที่กำหนดหลักการว่านายจ้างจะเรียก หรือรับเงินประกันจากลูกจ้างไม่ได้ เว้นแต่ลักษณะหรือสภาพของงานที่ลูกจ้างทำนั้น ลูกจ้างต้องรับผิดชอบ เกี่ยวกับการเงินหรือทรัพย์สินของนายจ้าง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่นายจ้างได้ ทั้งนี้ ลักษณะหรือ สภาพของงานที่ให้เรียกหรือรับเงินประกันจากลูกจ้างได้ ตลอดจนจำนวนเงินและวิธีการเก็บรักษาต้อง เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง หลักเกณฑ์และ วิธีการเรียกหรือรับเงินประกันการทำงาน หรือเงินประกันความเสียหายในการทำงานจาก ลูกจ้าง ลงวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2541 ซึ่งลักษณะการเรียกหรือรับเงินประกันมีได้ 2 ลักษณะ คือ เรียกเก็บในคราวเดียวเมื่อเริ่ม จ้างงาน หรือหักจากค่าจ้างของลูกจ้างในแต่ละเดือน ซึ่งหากเป็นกรณีหักจากค่าจ้างของลูกจ้างต้องได้รับ ความยินยอมจากลูกจ้างก่อน โดยนายจ้างต้องจัดทำเป็นหนังสือและให้ลูกจ้างลงลายมือชื่อในการให้ ความยินยอม และนายจ้างจะต้องคืนเงินประกันพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ลูกจ้างภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ นายจ้างเลิกจ้างหรือวันที่ลูกจ้างลาออก หรือวันที่สัญญาประกันสิ้นสุดอายุแล้วแต่กรณี อย่างไรก็ตาม นายจ้างจะเรียกหรือรับเงินประกันจากลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก (อายุไม่ครบ 18 ปี) ไม่ได้ไม่ว่าลูกจ้างเด็กนั้นจะ ทำงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการเงินหรือทรัพย์สินของนายจ้างหรือไม่ก็ตาม

กรณีที่สหกรณ์ได้เรียกเก็บเงินจากพนักงานและลูกจ้างของสหกรณ์โดยหักเงินเดือนทุกเดือน เพื่อนำเข้าบัญชีเงินสะสมของพนักงานและลูกจ้างสหกรณ์ โดยสหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยเงินสะสมให้ตาม ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ ข้อ 27 และแม้จะเรียกว่า “เงินสะสม” ก็ไม่อาจถือเป็นเงินสะสมตาม มาตรา 76 (5) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ ข้อ 28 กำหนดให้เงิน สะสมและดอกเบี้ยเป็นประกันความเสียหายที่พนักงานและลูกจ้างอาจก่อให้เกิดขึ้น ดังนั้น เงินสะสม ดังกล่าวถือเป็นเงินประกันความเสียหายในการทำงาน จึงต้องเข้าข่ายบังคับตามมาตรา 10 แห่ง พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และหากสหกรณ์ประสงค์จะเรียกเก็บเงินสะสมเพื่อเป็น สวัสดิการแก่พนักงานและลูกจ้างสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องยกเลิกเงื่อนไขที่กำหนดให้เงินสะสมเป็นเงิน ประกันความเสียหายจากการทำงาน และสหกรณ์จะต้องจัดให้มีข้อตกลงกับพนักงานและลูกจ้างสหกรณ์ไว้ อย่างชัดเจน

/เป็นการ..

เป็นการเฉพาะในอันที่จะให้สหกรณ์หักเงินเดือนของพนักงานและลูกจ้าง เพื่อเก็บเป็นเงินสะสมตาม
ข้อตกลงเกี่ยวกับกองทุนเงินสะสม ทั้งนี้ ตามมาตรา 76 (5) และมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ณรงค์ จิมนู**

(นายณรงค์ จิมนู)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กองคุ้มครองแรงงาน

โทร. 246-6916